7/7602

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI :KDD.SÖ.1.01/ 2668
KONU:Yazılı Soru Önergesi

.../06/2002
27 HAZİRAN 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :04.06.2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15662 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Yahya AKMAN'a ait 7/7602-15673 esas nolu, Gaziantep Milletvekili Sayın Nurettin AKTAŞ'a ait 7/7608-15684 esas nolu ve Erzurum Milletvekili Sayın Aslan POLAT'a ait 7/7620-15701 esas nolu, yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalp
Prof. Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKLER:
EK - 1 Görüş (3 adet -4 sayfa)

7/7602

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Yahya AKMAN
Şanlıurfa Milletvekili

Esas No :7/7602-15673

Girdi fiyatlarındaki artış nedeniyle çiftçilerimiz çoğu zaman ürünlerini satarken yaptıkları masrafı karşılayamamaktadırlar. 552 sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gereğince çiftçinin ürettiği ürünü doğrudan tüketiciye ulaştırmasına izin verilmemektedir. Çiftçiden 150-200 bin liradan alınan sebze-meyvenin, bu Kararname nedeniyle tüketicinin eline ulaşıncaya kadar 800-900 bin lirayı bulmaktadır. Satmak istediği ürününü toptancı haline götürmek zorunda olan çiftçi Kararname gereği elindeki malı ancak buradaki komisyoncu ve tüccar aracılıyla satabilmektedir.

Sorularım şunlardır:

Soru 1- 552 sayılı Kararnamede düzenleme yaparak köylülerimizin yetiştirdikleri ürünleri doğrudan tüketiciye satabilecekleri yerlerin oluşturulması konusunda bir çalışmanız var mıdır?

Cevap 1- 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14.maddesinde üreticilerin, belediyeler tarafından belirlenecek uygun yerlerde üretici pazarlarında ürettikleri malları toptancı hale giriş zorunluluğu aranmaksızın satabilecekleri ifadesi yer almaktadır.

Soru 2- Üç – dört el değiştiren mal, ilk fiyatının kat kat üzerine çıkarak tüketicinin eline ulaşması sonucu hem üretici hem de tüketici zarar görmüş olmuyor mu?

Cevap 2- Ülkemizde sağlıklı bir tarımsal üretici örgüt yapısının bulunmaması, aracı sayısının fazla olması, dolayısıyla ürünün üreticiden tüketiciye ulaşması sürecinde özellikle fiyat oluşumu bakımından söz konusu ticaretin içindeki her bir tarafın (üretici-tüketici) çıkarlarının dengeli olarak korunamaması halen en önemli pazarlama sorunudur. Bakanlığımızca hazırlanarak Başbakanlığa sunulan "Üretici Birliklerinin Kuruluşuna Dair Kanun Tasarısının " kanunlaşması ile sorunun büyük ölçüde çözüme kavuşacağı düşünülmektedir.

Soru 3- Hal pazarında, komisyoncuya 500 bin liradan satılan bir ürünün dışarıda 1 milyon 500 bin liranın üzerinden alınabilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap 3-Hale giren ürünlere uygulanan kesinti oranlarının yüksekliği (hal rüsumu, stopaj, komisyon payı, Bağkur primi, Milli Savunma Fonu kesintisi vs.) ve serbest piyasa kurallarının tam olarak işletilememesi tüketici fiyatlarında artışlara sebep olmaktadır. Söz konusu kesintilerin makul seviyelere çekilmesi ve üreticilerin doğrudan pazarlama imkanlarının artırılmasıyla tüketici fiyatları nispeten aşağıya çekilebilecektir.

Soru 4- Bu Kararnamenin birinci maddesinde, "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, yaş sebze ve meyve ticaretinin kalite, standart ve sağlık kuralların uygun olarak serbest rekabet sistemi içerisinde yapılmasını sağlamak, üretici ve tüketiciler ile yaş sebze ve meyve ticaretini meslek edinenlerin çıkarlarını dengeli ve eşit şekilde korumak" denilmektedir. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, yaş sebze ve meyvelerin sağlık kurallarına uygun olup olmadığı hususunda hangi kriterler uygulanmaktadır?

Cevap 4- 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı olarak çıkarılan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği kriterleri ürün tebliğlerindeki kriterler olup, bu kriterler; aroma maddelerini, pestisit ve veteriner ilaç kalıntılarını, gıda bulaşanlarını ambalaj ve işaretleme, depolama ve taşıma kurallarını, numune alma ve analiz metotlarını kapsamaktadır.

Soru 5- Mevcut şartlarda, üretici ve tüketiciler ile yaş sebze ve meyve ticaretini meslek edinenlerin çıkarlarının dengeli ve eşit şekilde korunduğuna inanıyor musunuz?

Cevap 5- 11 Haziran 1998 tarih ve 4367 sayılı "Yaş Meyve ve Sebze Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında 552 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanunun özellikle üreticilerimiz açısından sıkıntı yaratan bölümlerinin tekrar gözden geçirilmesi çalışmalarına gerek duyulmakta olup, Bakanlığımız hem üretici hem de tüketicilerin menfaatleri doğrultusunda, toptancı hallerinin etkinliklerinin artırılması hususundaki çalışmaları, AB Ortak Tarım Politikasına uyum faaliyetleri çerçevesinde değerlendirmektedir.